Bölgesel riskler ve yönetimi

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Siyasi risk

Güneydoğu Asya, çoğu yatırımın ömrü boyunca darbeler, tartışmalı seçimler, kitlesel protestolar ve ani politika değişiklikleri yaşadı. Yakın dönemin en çarpıcı örneği Myanmar'dır. 1 Şubat 2021'de ordu seçilmiş liderleri gözaltına aldı ve olağanüstü hâl ilan etti. Yabancı yatırımcılar hızla tepki verdi. Taylandlı geliştirici Amata, Yangon'daki 1 milyar ABD doları değerindeki bir sanayi bölgesi projesini durdurdu. Japon bira üreticisi Kirin ise ordunun kontrolündeki bir holding olan Myanma Economic Holdings Limited ile ortak girişimini sona erdirdi.[1] Bu vaka, ortağın yaptırımlara tabi hâle gelen bir rejimle ilişkili olması durumunda yerel bir ortakla kurulan ortak girişimin ne kadar hızlı bir varlıktan bir yüke dönüşebileceğini gösterir. H.IV. Bölüm yaptırımlar boyutunu inceler.

Siyasi risk daha hafif biçimlerde de ortaya çıkar. Seçimler yatırım politikasını, gümrük tarifelerini ve makamların yabancı şirketlere yönelik tutumunu değiştirebilir. Endonezya'nın İstihdam Yaratma Kanunu örneğinin gösterdiği gibi, mahkeme kararları yatırımcıların dayandığı kanunları geçersiz kılabilir. Milliyetçi duygular doğal kaynakların, arazinin veya altyapının yabancıların mülkiyetinde olmasına karşı dönebilir. Bir bölgesel genel merkez, bu gelişmeleri her ülkede izlemeli ve yatırım, yapı ve personel konusundaki kararlara yansıtmalıdır.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Kur ve finansal risk

D.III. Bölüm'de incelenen 1997 Asya finansal krizi, bölgede kur riski açısından hâlâ referans noktasıdır. Tayland 2 Temmuz 1997'de bahtı dalgalanmaya bırakmak zorunda kaldı. Haziran 1997 ile Temmuz 1998 arasında baht ABD doları karşısında 24,5'ten 41'e, Endonezya rupisi 2.380'den 14.150'ye, Malezya ringgiti ise 2,48'den 4,88'e geriledi.[2] Malezya Eylül 1998'de sermaye kontrolleri uyguladı ve ringgiti ABD doları karşısında 3,80'e sabitledi. Yerel para birimiyle gelir elde eden işletmeleri finanse etmek için dolar cinsinden borçlanan şirketler ağır kayıplara uğradı. Malezya'da varlıkları dondurulan şirketler ise bu varlıkları bir süre ülkelerine geri getiremedi.

1997'nin dersleri bölgesel hazine uygulamalarını bugün de biçimlendirmektedir. Singapur'daki bölgesel genel merkezler kur riskini merkezî olarak yönetir, mümkün olduğunda borcun para birimini gelirin para birimiyle eşleştirir ve her ülkenin konvertibilite ve transfer kurallarını izler. Para Otoritesi tarafından ticaret ağırlıklı bir sepete karşı yönetilen Singapur'un kendi para birimi, bu işlemler için görece istikrarlı bir çapa işlevi görmüştür. Singapur'daki derin döviz piyasaları, bölgesel hazine birimlerinin yerel olarak karşılanması zor olacak riskleri hedge etmesine imkân tanır.

Yolsuzluk ve yönetişim

Üye devletler arasındaki yönetişim farkları büyüktür. 2025 Yolsuzluk Algı Endeksi'nde Singapur 84 puanla üçüncü, Malezya 52 puanla 54. sırada yer aldı. Vietnam 81. sıradaydı, Endonezya ile Laos 109. sırayı paylaştı, Tayland 116., Filipinler ise 120. oldu. Kamboçya 182 ülke arasında 163., Myanmar ise 172. sırada yer aldı.[3] Bu puanlar algıları ölçse de bölgesel bir işletmenin faaliyet gösterdiği ortam hakkında fikir verir.

Singapur'dan yönetilen bir şirket için bu riskin bir de iç hukuk boyutu vardır. Yolsuzluğun Önlenmesi Kanunu (Prevention of Corruption Act), yurt dışında işlenen yolsuzluk fiilleri bakımından Singapur vatandaşlarının sorumluluğunu genişletir. Mahkemeler bu fiilleri Singapur'da işlenmiş gibi değerlendirir.[4] ABD'nin

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Yurt Dışı Yolsuzluk Uygulamaları Kanunu (Foreign Corrupt Practices Act) ve Birleşik Krallık'ın Rüşvet Kanunu (Bribery Act) gibi yabancı kanunlar, ana şirketlerinin uyruğu, borsada işlem görmesi veya faaliyetleri yoluyla birçok bölgesel genel merkeze uzanır. H.V. Bölüm, şirketlerin cezai sorumluluğunu ve ceza hukukunun uygulanmasını inceler. Uygulamada ulusal yavru şirketler için yolsuzlukla mücadele kontrollerini tasarlayan ve denetleyen birim çoğu zaman bölgesel genel merkezdir. Bu kontroller acente ve distribütörlere ilişkin durum tespitinden kamu görevlilerine ve siyasi figürlere yapılan ödemelerin incelenmesine kadar uzanır.

Dolandırıcılık, dolandırıcılık merkezleri ve yasa dışı finansman

Bölgedeki en ciddi yeni risk, Kamboçya, Myanmar, Laos ve başka yerlerdeki yerleşkelerden yürütülen organize çevrim içi dolandırıcılığın büyümesidir. Prince Group vakası, bu tür faaliyetlerin finans merkezine ne kadar yaklaşabileceğini gösterir. Ekim 2025'te Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık, dolandırıcılık merkezlerinin işletilmesi ve çevrim içi dolandırıcılıktaki iddia edilen rolleri nedeniyle gruba ve grubun başkanı Chen Zhi'ye yaptırımlar uyguladı. Amerikalı savcılar, o tarihte değeri 14 milyar ABD dolarını aşan 127.271 bitcoin'in müsaderesi için harekete geçti. Singapur'da polis, grupla bağlantılı yaklaşık 150 milyon Singapur doları (S$150 milyon) tutarındaki varlıklara el koydu. Bunlar arasında altı gayrimenkul, on bir otomobil ve bir yat vardı.[5] Kamboçya, Ocak 2026'da Chen Zhi'nin tutuklandığını ve Çin'e gönderildiğini açıkladı.

Bölgesel işletmeler için ders şudur: bazı pazarlarda karşı taraflar, kiraya verenler, ortaklar ve hatta bankalar suç şebekeleriyle bağlantılı olabilir. Singapur açısından risk, bu suçlardan elde edilen gelirlerin gayrimenkul piyasası, şirketleri ve finans kuruluşları aracılığıyla aklanmasıdır. E.VI. Bölüm 2023 kara para aklama davasını, H.III. Bölüm ise kara para aklamayla mücadele çerçevesini anlatır. Güneydoğu Asya'nın her yerinden müşteri, tedarikçi ve ortak kabul eden bölgesel genel merkezler, bu örüntüleri dikkate alan bir durum tespiti uygulamalıdır.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Devletler arasındaki ilişkiler

Komşu devletler arasındaki uyuşmazlıklar da iş dünyasını etkileyebilir. Singapur'un Endonezya ve Malezya ile ilişkileri zaman zaman hava sahası, deniz sınırları, su ve vatandaşlara yapılan muamele gibi konular nedeniyle gerginleşmiştir. Bu sorunlar müzakere yoluyla da çözülmüştür. Ocak 2022'de Bintan'daki bir liderler toplantısında Singapur ile Endonezya, uçuş bilgi bölgesinin yeniden düzenlenmesine, savunma işbirliğine ve suçluların iadesine ilişkin anlaşmalar imzaladı.[6] Suçluların iadesi anlaşması finansal suçlar açısından önemlidir. Çünkü on yıllardır eleştirilen bir boşluğu kapatır. F.IV. Bölüm bu ilişkileri Singapur diplomasisi bağlamına yerleştirir.

Notlar

1. Wikipedia, "2021 Myanmar coup d'état" (Erişim tarihi: Kasım 2026): bir yıllık olağanüstü hâl ilanıyla birlikte 1 Şubat 2021 darbesi; Amata, Yangon'daki 1 milyar ABD doları değerindeki bir sanayi bölgesi projesini durdurdu; 5 Şubat 2021'de Kirin, orduya ait Myanma Economic Holdings Limited ile ortak girişimini sona erdirdi. ↩
2. Wikipedia, "1997 Asian financial crisis" (Erişim tarihi: Kasım 2026): Tayland 2 Temmuz 1997'de bahtı dalgalanmaya bıraktı; Haziran 1997'den Temmuz 1998'e 1 ABD doları karşılığındaki kurlar: baht 24,5'ten 41'e (yüzde −40,2), rupi 2.380'den 14.150'ye (yüzde −83,2), ringgit 2,48'den 4,88'e (yüzde −49,1); Malezya Eylül 1998'de sermaye kontrolleri uyguladı ve ringgiti dolar karşısında 3,8'e sabitledi; IMF'nin Tayland için 17 milyar ABD dolarını, Endonezya için 23 milyar ABD dolarını aşan paketleri. ↩
3. Wikipedia, "Corruption Perceptions Index" (Erişim tarihi: Kasım 2026), Şubat 2026'da yayımlanan 2025 endeksi: Singapur 84 (3. sıra); Malezya 52 (54); Vietnam 41 (81); Endonezya 34 (109); Laos 34 (109); Tayland 33 (116); Filipinler 32 (120); Kamboçya 20 (163); Myanmar 16 (172); İsviçre 80 (6); Hong Kong 76 (12); 182 ülke. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

4. Prevention of Corruption Act 1960, s. 37: Kanun kapsamındaki bir suçu Singapur dışında işleyen bir Singapur vatandaşı hakkında, suç Singapur'da işlenmiş gibi işlem yapılabilir; güncel metni Singapore Statutes Online üzerinden kontrol ediniz. ↩
5. Wikipedia, "Prince Group" (Erişim tarihi: Kasım 2026): grup ve Chen Zhi, 2025'te "alleged role in operating scam centers and online fraud" nedeniyle yaptırım listesine alındı; Ekim 2025'te dondurulan varlıklar arasında 14 milyar ABD dolarını aşan değerde 127.271 bitcoin bulunuyordu; Singapur polisi, altı gayrimenkul, 11 otomobil ve bir yat dahil Prince Group'a ait S$150 milyon (115 milyon ABD doları) tutarında varlığa el koydu; Ocak 2026'da Kamboçya, Chen Zhi'nin tutuklandığını, vatandaşlıktan çıkarıldığını ve Çin'e gönderildiğini açıkladı. ↩
6. Wikipedia, "Indonesia–Singapore relations" (Erişim tarihi: Kasım 2026): Ocak 2022'de Bintan'daki 5. Singapur–Endonezya Liderler Toplantısı'nda Cakarta ve Singapur uçuş bilgi bölgelerinin yeniden düzenlenmesine (Endonezya bazı hava seyrüsefer hizmetlerini 25 yıllığına Singapur'a devrediyor), savunma işbirliğine ve kapsamlı bir suç listesi için suçluların iadesine ilişkin imzalanan anlaşmalar. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.